

แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี
(พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
กองบัญชาการกองทัพไทย
(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

ROYAL THAI ARMED FORCES
HEADQUARTERS

คาดการณ์สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง

๑. คาดการณ์บริบทความมั่นคงในระดับโลก

ความมั่นคงของโลกเปลี่ยนแปลงไปสู่หลายชั่วอำนาจอย่างชัดเจน มีการคานอำนาจและสร้างดุลอำนาจของโลกขึ้นมาใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันระหว่างสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มีแนวโน้มนำไปสู่ความขัดแย้งที่มากขึ้น การแข่งขันและการขยายอิทธิพลของชาติมหาอำนาจจะเป็นไปในรูปแบบการสกัดกั้น การปิดล้อม สงครามทางการค้า และในรูปแบบทางการทหาร ซึ่งจากการแข่งขันระหว่างชาติมหาอำนาจจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงระเบียบโลกทั้งทางการเมือง การทหาร และเศรษฐกิจ

การแสวงหาแหล่งพลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงทางพลัง ยังคงเป็นเรื่องสำคัญที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศได้ ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและจากการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ จะส่งผลกระทบต่อภัยธรรมชาติที่รุนแรง และบ่อยครั้งมากยิ่งขึ้น

จากการแข่งขันของชาติมหาอำนาจจะทำให้ประเทศไทยถูกแรงกดดันและผลกระทบจากการขยายอิทธิพลดังกล่าว อย่างไรก็ตามทิศทางความสัมพันธ์กับชาติมหาอำนาจจำเป็นต้องวางบทบาทและจุดยืน รวมทั้งดำเนินความสัมพันธ์อย่างสมดุล

๒. คาดการณ์บริบทความมั่นคงข้ามพรมแดน

ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายยังคงเป็นภัยคุกคามที่ต้องจับตามอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากการล่มสลายของกลุ่มรัฐอิสลามในอิรักและซีเรีย (ISIS) และการถอนกำลังทหารของสหรัฐอเมริกาและชาติพันธมิตรออกจากประเทศอัฟกานิสถาน อาจก่อให้เกิดศูนย์กลางของกลุ่มก่อการร้ายและเกิดกลุ่มก่อการร้ายใหม่ๆ ในภูมิภาค ซึ่งประเทศอัฟกานิสถานถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญที่เชื่อมโยงภูมิภาคต่างๆ ทั้ง เอเชียกลาง เอเชียใต้ และยุโรป

อาชญากรรมทางไซเบอร์จะเป็นภัยคุกคามสำคัญที่ควบคุมได้ยากในลำดับต้นๆ มีแนวโน้มที่จะขยายตัว มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น คาดการณ์ว่าภัยคุกคามจากอาชญากรรมข้ามชาติจะทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยการโจมตีทางไซเบอร์จะเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการทำสงครามในอนาคต

ภัยคุกคามรูปแบบอื่นๆ ประกอบด้วยภัยที่เชื่อมโยงกับบริบทในมิติต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ด้านเทคโนโลยี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก ผลจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ขาดความสมดุล การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ฯลฯ ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านต่างๆ เป็นวงกว้าง เช่น ความมั่นคงของมนุษย์ ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางพลังงาน ความมั่นคงของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร นอกจากนี้ความต้องการพลังงานของโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางพลังงานในการแข่งขันแสวงหาแหล่งพลังงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ต้องพึ่งพิงแหล่งพลังงานจากภายนอกในสัดส่วนที่สูง

๓. คาดการณ์สถานการณ์หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19

หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ในประเทศต่างๆ อยู่ในความควบคุม จะส่งผลกระทบต่อมิติทางด้านภูมิรัฐศาสตร์และระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยมีแนวโน้มว่าหลายประเทศจะให้ความสำคัญกับกิจการภายในประเทศมากขึ้นตามแนวคิดชาตินิยม เนื่องจากความล้มเหลวในการแก้ปัญหาขององค์การระหว่างประเทศและกลไกความร่วมมือระดับภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 อาจเป็นปัจจัยช่วยเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านสาธารณสุขของโลกและเป็นแรงหนุนให้ประชาคมระหว่างประเทศหันมาให้ความสำคัญกับภัยโรคอุบัติใหม่อย่างจริงจัง ในส่วนของผลกระทบด้านเศรษฐกิจและห่วงโซ่อุปทานโลก เศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่ภาวะถดถอยที่ฟื้นตัวได้ช้า ภาคการผลิตและห่วงโซ่อุปทานหยุดชะงัก โดยหลายประเทศมีแนวโน้มที่จะเน้นการบริโภคภายในประเทศมากขึ้นเพื่อฟื้นเศรษฐกิจ รวมถึงการกระจายความเสี่ยงทางเศรษฐกิจจากการพึ่งพาประเทศใดประเทศหนึ่งไปยังหลายประเทศมากขึ้น

๔. คาดการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีแนวโน้มที่ดี มีการพัฒนาความร่วมมือในหลายๆ ด้านร่วมกันเพิ่มมากขึ้น สถานการณ์ตามแนวชายแดนมีความสงบและยังไม่มีแนวโน้มของการใช้กำลังทหาร อย่างไรก็ตามประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงมีปัญหาคความไม่เข้าใจ ความหวาดระแวง ปัญหาคความไม่ชัดเจนของเขตแดนทางบกและทางทะเล ตลอดจนการแข่งขันในการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ จึงคาดการณ์ว่าจะยังคงมีความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การใช้กำลังทหารต่อกันได้ หากความขัดแย้งในระดับรุนแรงไม่มีกลไกการบริหารจัดการปัญหา ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

๕. คาดการณ์บริบทความมั่นคงภายในประเทศ

ยังคงมีความเคลื่อนไหวของกลุ่มบุคคลทั้งจากภายในประเทศและจากต่างประเทศ ที่บ่อนทำลาย บิดเบือน สร้างความเข้าใจผิด กระทบต่อความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะเป็นประเด็น ที่นำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนที่ขาดความตระหนักรู้ อย่างถูกต้องถึงสำคัญของสถาบันหลักของชาติ

ความขัดแย้งและการขาดความสามัคคีของคนภายในประเทศ เนื่องจากความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ทางสังคม การเข้าถึงทรัพยากร การไม่ได้รับความยุติธรรม การบริหารภาครัฐที่ไม่มีประสิทธิภาพ การมีทัศนคติ ทางการเมืองที่แตกต่างกันของกลุ่มคนในสังคม ความสุดโต่งทางการเมือง ส่งผลให้ปัญหาคความขัดแย้ง และขาดความสามัคคีของสังคมไทยยังคงมีแนวโน้มที่อาจขยายตัวจนกลายเป็นความขัดแย้งที่รุนแรง

ปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถึงแม้สถานการณ์โดยรวมจะดีขึ้นในระดับที่สามารถ ควบคุมได้ แต่ปัญหาในพื้นที่ก็ยังคงอยู่ โดยเฉพาะอุดมการณ์ต้องการแบ่งแยกดินแดน ทำให้เกิดบรรยากาศความกลัว อันไม่เอื้อต่อการลงทุน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาพื้นที่ด้านต่างๆ นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการเข้ามา มีบทบาทและแทรกแซงขององค์กรระหว่างประเทศอีกด้วย

ปัญหายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาหลักในสังคมไทยและเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับปัญหาอาชญากรรมอื่นๆ โดยมี สาเหตุมาจากการพัฒนาประเทศที่ขาดความสมดุล ปัญหาคความยากจน ฯลฯ รวมถึงการที่ประเทศไทยมีภูมิศาสตร์ ที่เอื้อต่อการลำเลียงยาเสพติดจากแหล่งผลิตเข้ามาสู่ประเทศ

ความเสี่ยงเนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาวะโลกร้อน การเพิ่มจำนวนของประชากร การใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยขาดความสมดุล ส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ของประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมที่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติและสถานการณ์วิกฤติให้มีประสิทธิภาพ

๖. คาดการณ์ความท้าทายด้านความมั่นคงของประเทศไทย

จากการประเมินสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง พบว่าประเทศไทยกำลังเผชิญความท้าทายด้านความมั่นคง ซึ่งกองทัพไทยต้องบูรณาการขีดความสามารถและประสานการปฏิบัติกับทุกภาคส่วน เพื่อให้การปฏิบัติการกิจ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โดยประเด็นท้าทายด้านความมั่นคงของไทยที่สำคัญ ได้แก่

- ภัยคุกคามต่อความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ
- ความแตกแยกขาดความสามัคคีของคนในชาติ
- ปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังคงอยู่
- ปัญหายาเสพติดที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น
- ภัยคุกคามข้ามชาติ เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ
- ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีขีดความสามารถสูงขึ้น
- ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่ทวีความรุนแรงและมีความถี่มากยิ่งขึ้น
- การฟื้นฟูประเทศหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19
- โรคระบาดอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ทั้งในคน พืช และสัตว์
- การแก้ปัญหาข้อพิพาทเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน
- การแข่งขันในการพัฒนากองทัพ และการสะสมอาวุธในภูมิภาค
- การแข่งขันของชาติมหาอำนาจในการเข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาค

ดุลยภาพในการพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศมหาอำนาจ และประเทศอื่นๆ ที่มีบทบาทสำคัญในภูมิภาค

๗. การพัฒนาเทคโนโลยีด้านความมั่นคงในระยะต่อไป

ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสัมพันธ์กับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของกิจการอื่นๆ จึงควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงครามมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การแย่งชิงทรัพยากรทางเศรษฐกิจ การฟอกเงิน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การลักลอบค้ายาเสพติด ความขัดแย้งทางความคิดของคนในชาติ ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่สงบใน จชต. การก่อการร้าย ปัญหาภัยคุกคามด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภัยทางธรรมชาติและปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาโรคระบาดร้ายแรง เป็นต้น

ดังนั้นการมีเทคโนโลยีเป็นของตนเอง และสามารถผลิตได้เองจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาภัยคุกคามได้อย่างยั่งยืน ลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ และลดงบประมาณภาครัฐ ได้แก่

เทคโนโลยีจรวดและอาวุธนำวิถี เนื่องจากอำนาจการยิงด้วยจรวดและอาวุธนำวิถี เป็นศักยภาพด้านการป้องกันประเทศเชิงรุกที่สำคัญยิ่งของทุกเหล่าทัพ ทั้งกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ จึงจำเป็นต้องมีเทคโนโลยีนี้เป็นของตนเอง

เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากการข่าวและการติดต่อสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญควบคุมบังคับบัญชาในทุกระดับและทุกมิติ จึงมีความสำคัญทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต อีกทั้งเป็นความต้องการในการใช้งานของทุกหน่วยงาน จึงควรพัฒนาให้เป็นเทคโนโลยียุทธศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ ระบบรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ ระบบควบคุมและบังคับบัญชา ระบบ Social Listening ระบบ Cloud เป็นต้น

เทคโนโลยียานไร้คนขับ และโดรน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญทางทหาร ทั้งในปัจจุบันและอนาคตสำหรับการตรวจการณ์ การหาข่าว การเฝ้าตรวจ และสามารถใช้เป็นอาวุธทำลายฝ่ายตรงข้าม โดยที่ไม่เกิดความสูญเสียให้แก่กำลังทหารและยุทธโศภณหลัก ซึ่งประเทศต่างๆ ได้กำหนดให้เทคโนโลยีประเภทนี้เป็นเทคโนโลยีอนาคตสำหรับด้านความมั่นคง จึงจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีด้านนี้ขึ้นใช้เอง แทนการซื้อจากต่างประเทศ

เทคโนโลยีการจำลองยุทธ และการฝึกเสมือนจริง เนื่องจากการเตรียมกำลังให้มีความพร้อมรับสถานการณ์ จำเป็นจะต้องมีการฝึกซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อประหยัดงบประมาณด้านการฝึก แต่ยังคงไว้ซึ่งขีดความสามารถและความชำนาญในการรบ เทคโนโลยีด้านนี้จึงมีความสำคัญในการสร้างความพร้อมปฏิบัติการ

เทคโนโลยีด้านยานพาหนะ และระบบอาวุธ เนื่องจากการรักษาความปลอดภัยตามแนวชายแดน การตรวจการณ์ และการดำเนินภารกิจต่างๆ จำเป็นต้องมียานพาหนะ และระบบอาวุธ สำหรับการปฏิบัติการกิจของกองทัพ รวมทั้งภารกิจช่วยเหลือประชาชน จึงจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับด้านนี้ขึ้นใช้เอง แทนการจัดซื้อจากต่างประเทศ

เทคโนโลยีการต่อต้านอาวุธทำลายล้างสูง มุ่งเน้นไปที่อุปกรณ์ตรวจจับอาวุธเคมี ชีวะ และรังสี ทดแทนการนำเข้า

เทคโนโลยีพลังงานทางเลือก เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงมีน้อยลงและราคาสูงขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาพลังงานทางเลือกไว้เพื่อรองรับการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง และเป็นการประหยัดงบประมาณของกองทัพได้อย่างยั่งยืน

